

Az alábbi írást férjemnek és barátainak ajánlom.

A 2010. június 6. és 11. közötti hetet Varsóban töltöttem egy különleges esemény, a *Frost Task Force* (Frost Program) létrehozásának huszadik évfordulóját¹ ünneplő konferencia vendégeként, és az azt követő szeminárium egyik cselekvő résztvevőjeként. A másik magyarországi meghívott *Rónai Iván* volt, aki az Országgyűlési Könyvtár korábbi tájékoztatási igazgatójaként koordinálta a Frost Programból fakadó kongresszusi támogatás országgyűlési befogadását.

A Kongresszusi Kutatószolgálatnak köszönhető meghívásunkkal azt ismerték el, hogy Rónai Ivánnal együtt kulcsszerepet töltöttünk be a támogatási program fogadásában és végrehajtásában, s végső soron a parlamenti tájékoztató szolgáltatás mint fejlesztési cél megvalósításában.

A programot a National Democratic Institute², a House of Democracy Partnership³, a Kongresszusi Kutatószolgálat (CRS)⁴ és az USAID⁵ (az USA információs intézményeinek hálózata, hasonlóan Goethe Intézethez) szervezte, a lengyel parlamenttel közösen.

A rendezvény két blokkból állt: emlékkonferenciából és az USA kongresszusi támogatási programját⁶ szolgáló szeminárium-ból.

Az emlékkonferenciának és a kapcsolódó fotókiállításnak a lengyel Szenátus és Szejm adott otthont, míg a szemináriumot a varsói Egyetemi Könyvtár⁷ fogadta be.

A protokollesemények a Szenátus épületében, az USA varsói nagykövetségén és Varsó egyik legpatinásabb éttermében zajlottak. A királyi palota megtekintése vagy a Lazienki parkban tartott Chopin-koncert igazi szabadidős, bár gondosan szervezett programnak számított.

A résztvevők az USA volt és jelenlegi kongresszusi képviselői, jelenlegi és hajdani stábjuk, a Kongresszusi Kutatószolgálat jelenlegi és veterán munkatársai, a kelet-kö-

zép-európai parlamentek kutatószolgálatainak és könyvtárainak, informatikai részlegeinek vezetői voltak, valamint a később *Frost-Solomon Task Force*-szá bővült támogatási program jelenlegi kedvezményezettjei (róluk később).

Az ünnepi eseményeken megjelentek és aktívan részt vettek a lengyel Szenátus és a Szejm házelnökei, volt tagjai, a lengyel parlament hivatalának főtitkárai, a szenátusi kutatószolgálat, valamint a Szejm könyvtárának vezetője.

Lengyelország, 2010 kora nyara: repülő-katasztrófa – kisebbfajta Katyn-hatással, majd árvíz vidéken és a fővárosban is. A katasztrófa áldozatainak fényképe mellett virágok és mécsesek a parlamenti épületekben. Az árvízkárosultak részére adománygyűjtő láda az Egyetemi Könyvtár legforgalmasabb pontján. Lengyel barátaink nemzeti méltóságukat megőrizték. Nem először mutattak „emberségből mintát, vitézségből példát”. Talán erre lehet építkezni a legjobban. Talán így lehet talpra állni.

A tárgyra: mi is volt a Frost Task Force célja és módszere?

Az USA Kongresszusának néhány demokrata párti és egyben litván, német, ukrán gyökerére büszke képviselője 1989-ben megértette a „idők szavát”, és felkarolta a térség rendszerváltoztatási készséget mutató kezdeményezéseit. E csoport – nem kis mértékben támaszkodva az amerikai lengyel lobbij tájékoztatására – támogatási programot indított a lengyel politikai átalakulást jelző nagy változás idején, a negyven évig szünetelő Szenátus megalakulásakor. A támogatás több pillérből állt: parlamenti informatikai fejlesztés, tájékoztatási (zömében könyvtári) eszközök adományozása, szakemberképzés.

A módszerekhez tartozott az a különleges amerikai adottság, a „pot melt = olvasztóté-

gely”, amire építve bevonták a programba az emigráns szakembereket, lehetőség szerint minden támogatott országból.

Ezt a sémát követve indult meg a Magyar Országgyűlés számára kidolgozott program is.

Kik vettek részt a Frost Task Force-ban?

A program névadója *Martin Frost* demokrata párti képviselő volt. Martin Frost – a nevének ellentmondóan – éppen nem volt hidegszívű, amikor felismerte a „timing is everything in politics = a politikában az időzítés a döntő” alapigazságát, és azonnal alkalmazta is.⁸

Képviselői stábjának vezetője, *Kristie Walseth* fogta össze a politikai és szakmai tevékenységet. A Kongresszusi Kutatószolgálat helyettes vezetője, *William (Bill) Robinson*⁹ irányította a parlamenti könyvtárak fejlesztését szolgáló speciális programokat: közpolitikai témák kutatójaként maga is oktatott a parlamentarizmusról szóló washingtoni tréningeken. *Mary Nell Bryant* könyvtári szakértő az állományfejlesztési és képviselői tájékoztatási programok felelőseként épített stabil hidat a Kongresszusi Könyvtár és a kiadók-kereskedők-szponzorok, valamint a kelet-közép-európai parlamenti könyvtárak között.

Számos, bennünket oktató és támogató munkatársuk közül magyar gyökereik miatt külön is megemlítem *Jármy Imrét* (a Kongresszusi Könyvtár állománygyarapítási részlegének vezetője volt akkoriban), *Anton Wekerlét* (a Kongresszusi Könyvtár jogi kutatójaként dolgozott, számos európai és afrikai nyelv ismerete miatt különösen megbecsülték), valamint *Francis Mikót* (a Kongresszusi Könyvtár Kutatószolgálatának Közép- és Kelet-Európa szakértője volt).¹⁰

E mentorok mellett nem győzhetem sorolni a CRS munkatársait, akik tudásuk önzetlen átadásával és kollegiális, emberi gesztusaikkal is nagy segítséget adtak ahhoz a „zöld mezős beruházáshoz”, amit a Magyar Országgyűlésben a képviselői tájékoztatás kialakítása és meghonosítása jelentett.¹¹

Az emlékkonferencia

A Frost Program huszadik évfordulóját köszöntötték a lengyel Szejm és Szenátus elnökei, a varsói amerikai nagykövet. Ezután követték egymást a tanúságtételnek is beillő beszédek.

A nevét viselő Task Force-ot létrehozó Martin Frost¹² első helyen az érzelmi motívációkat említette: a közép-európai emigráns lét hatását a döntésre. Kiemelte, hogy a parlamenti stábok kiképzését célzó fejlesztési programot hosszú távra szóló beruházásnak tekintették. Az idő őket igazolta.

Wojciech Sawiczki, a lengyel Szenátus hajdani első főtitkára¹³ az 1980-as évek végének lengyel politikai eseményeit idézte fel a nemzetközi erőterbe illesztve. Megindítóan őszinte visszaemlékezésében érzékeltette, hogy mekkora mentális és fizikai támogatást jelentett a lengyel államiság egyik szimbólumának számító, de negyven évig kényszerűen szüneteltetett szenátusi tevékenység újraélesztéséhez az amerikai kongresszus segítsége.

Kristie Walseth-et a Task Force végrehajtása során mosolygósan kemény embernek ismerhettük meg. A konferencián könnyeivel küzdve mondta el, hogy édesapja hadipilóta volt, s a hidegháború idején bármikor bevetésre készen kellett állnia, hogy megadott kelet-európai célpontokat bombázzon – parancsra. Erre – mindannyiunk szerencséjére – nem került sor.¹⁴ Lánya viszont aktív részese lehetett egy régió demokratizálásának, s ezt ma a sors ajándékának tekinti.

Francis Mikó gyakorlatias volt, mint mindig. A Kongresszusi Kutatószolgálat régiószakértőjeként és a nemzetközi kapcsolatok kutatójaként szolgálta a Frost Program – és ez által a Magyar Országgyűlés ügyét is.

Az emlékkonferencia során következő tanúságtevői mi lehettünk: albán, bolgár, román, cseh, szlovák, litván, lett, észt, lengyel és magyar parlamenti könyvtárosok, kutatók, informatikusok. A hozzászólások zömmel a támogatások adaptációs lehetőségeiről, a CRS-ben kapott helyszíni inspirációról szóltak. Néhányan szóltunk arról is, hogy a szakmai pályafutásunkra mekkora hatással volt a Frost Task Force, s hogy a tá-

mogatás egyes pilléreinek hasznosságát miként láttuk akkor és most.

Eztán a Frost–Solomon program legnagyobb sikeréért elkönyvelt kutatószolgálati fejlesztésekről szóló előadások, hozzászólások következtek. Bill Robinson és *Daniel Mulhollan* (utóbbi a CRS jelenlegi igazgatója) amerikai részről, *Jacek Michalowski* (a Szenátus kutatószolgálatának alapító vezetője) pedig lengyel részről méltatta a kutatószolgálatok jelentőségét a parlamenti tájékoztatásban.

„A Frost-Solomon Task Force összességében 1200 számítógéppel és nyomtatóval, faxkészülékkel látta el a részes parlamenteket. Több mint 9000 szakkönyvet és más könyvtári dokumentumot adományozott a parlamenti könyvtáraknak. A szellemi felkészítést szolgáló tréningeken több mint kétezer parlamenti munkatárs és képviselő vett részt. Az összes támogatott országban kimutatható a program pozitív hatása a parlamentek demokratikus tevékenységében” – állapították meg a program zárójelentésében, 1998-ban.

Program Magyarország számára
– avagy a magyar tanúságtétel

Ahogy akkoriban közkeletűen elterjedt a lengyel politikai változások hatásairól: a „varsói expressz” hozzánk is érkezett. A Magyar Országgyűléssel 1990-ben vette fel a Frost Task Force titkársága a kapcsolatot. A tényleges program 1991-ben indult be és 1993-ig tartott.

A magyar specialitások közé tartozott, hogy akkoriban az Országgyűlési Könyvtár mentálisan és informatikailag is a legfelkészültebbnek bizonyult az országgyűlési szervezeti egységek között. Ezért a támogatási program befogadásának egyik fő központjává váltunk.

A kongresszusi delegáció első látogatása örömnemzetnek számított. Az Országgyűlési Könyvtár akkori megbízott vezetője, *Pintér Katalin* tájékoztatta az amerikai vendégeket a könyvtár megváltozott jogállásáról, nevezetesen a parlamenthez való visszatéréséről, a közvetlenül a házelnökhöz rendeltségről. Utóbbi tény a Kongresszusi Könyvtár és

Kutatószolgálat delegációjának magyar származású tagjai, Francis Mikó és Jármay Imre is elismeréssel nyugtázták, mint a könyvtár többi parlamenti hivatali szervtől való függetlenségének bizonyítékát.

Az említett háromelemű támogatás *informatikai pillérének* a teljes Országgyűlési Hivatal hasznélvezője volt. A *washingtoni, majd budapesti szellemi felkészítésben* is részesültek mind az országgyűlési bizottságok mellett dolgozók, mind az informatikusok – csakúgy, mint a könyvtárosok. Visszatekintve, e két pillért tartom ma is a leghasznosabbnak és a legmélyebb változásokat megalapozó tényezőnek – a lengyel kollégák véleménye is ugyanez.

A dokumentumadományok ugyanis más hasznosságai faktorral mérhetőek. Egy részük a tájékoztatási gyakorlatban ténylegesen hasznosítható kézikönyv volt, és ily módon arra is megtanított minket, újsütetű parlamenti könyvtárosokat, hogy a törvényhozást szolgálva milyen típusú referenzállományokkal dolgoznak másutt. Más részük viszont csupán azért vált adománnyá, mert a donátorkunk amúgy is selejtezte volna.

Feledhetetlen szakmai „élmény” marad az ún. Alaplista (Core Materials), amit a Kongresszusi Könyvtár gyarapítási részlege állított össze beszerzési javaslatként a támogatott országok parlamenti könyvtárai részére – azt feltételezve egyben, hogy negyven év elmaradt gyarapítását kellene egy-kettőre pótolni. A Magyarországnak szóló ajánlatban szerepelt pl. Erdei Ferenc műve mellett néhány, szintén az ötvenes években kiadott propagandakiadvány is, viszont a hetvenes-nyolcvanas évek tabukat döngető társadalomtudományi művei szinte mind hiányoztak. Magyarázat: a Kongresszusi Könyvtár az előbbiekhöz még hozzájutott¹⁵, és a saját állományát tökéletesnek tekintve, azt vetítette elénk javaslatként.

Az *állománygyarapítási támogatás* azonban nem csak ezt jelentette. A gyakorlati programokat szervező USA Kongresszusi Kutatószolgálat a támogatási futamidőre pénzügyi keretet biztosított külföldön kiadott könyvek és folyóiratok, valamint CD-ROM-ok rendelésére. Az amerikai könyvtáros kollégák a szakmai képzés kere-

tében pedig felkészítést adtak a forrásszerzés tudományának megismerésére, az akkoriban újdonságnak számító pályázati és egyéb szponzorációs források figyelésére és elnyelési technikáira.

Ez utóbbi „halászati kiképzés” megint csak igen hasznos részévé vált a támogatásnak.

Pröhle Éva könyvtári igazgatóként felügyelte a dokumentumadományok, a nyomtatott könyvek és folyóiratok, valamint az akkor forradalmian újnak tartott CD-k befogadását. Ezek a CD-ROM-ok főként bibliográfiai adatbázisok voltak.

Mind a három pillér együttvéve fejtette ki azt a hatást, hogy az Országgyűlési Könyvtár munkatársaiból (könyvtárosokból, jogászokból, történészekből, közgazdászokból, politológusokból) sokan parlamenti könyvtári specialistákká, majd parlamenti kutatóvá válhattunk. Ez a minőségi váltás eredményezte azt is, hogy a kutatószolgálatá válás időszakában – az országgyűlési bizottságok igényeinek megfelelően – magunk közé hívhattunk környezetvédelmi és agrár-szakembereket, majd EU-szakjogászt is.

A szeminárium

A *Napirenden: a kutatószolgálatok* című szeminárium fő célja és módszere abban állt, hogy a Frost–Solomon Program hajdani és az ebből a programból kifejlődött House of Democracy Partnership (= HDP) jelenlegi támogatotti köre személyesen találkozzék, eszmét cseréljen, tudást osszon meg.

Így találkozhattak a kelet-közép-európai régió parlamenti kutatószolgálatainak és könyvtárainak vezetői Koszovó¹⁶, Macedónia, Grúzia, Mongólia, Afganisztán, Pakisztán, Indonézia, Kelet-Timor, Kenya, Libéria és Haiti parlamentjeinek főtítkáiraival és más vezető pozícióban dolgozó munkatársaival – természetesen tolmácsok segítségét is igénybe véve, míg az angol, a francia és az orosz belső társalgási nyelv maradt.

A szeminárium munkamódszeréről

A HDP résztvevői röviden bemutatták parlamenti rendszerük jellemzőit és fejlesztési elképzeléseiket.

A CRS-stáb és a Frost Program résztvevői tematikus panelekben számoltak be tapasztalataikról.

A HDP résztvevőinek kérdéseire, hozzászólásaira reagáltak a panelisták és/vagy az összes többi résztvevő.

A panelek témái:

- Politikai támogatás megszerzése a kutatószolgálatok számára – felhasználói és kutatószolgálati szempontok,
  - Parlamenti kutatószolgálatok vezetése, minőségellenőrzés a kutatásban,
  - Stratégiai tervezés a kutatószolgálatoknál,
  - Személyzeti fejlesztés: toborzás, oktatás és vezetési módszerek,
  - Etikai kérdések,
  - Kutatószolgálati szerep a költségvetés tervezésénél,
  - Információs termékek tervezése és közismertté tétele, felhasználói vélemények visszacsatolása,
  - Kutatószolgálatok és könyvtárak együttműködése a parlamentekben: közös információszolgáltatás a jogalkotás szolgálatában,
  - Együttműködés a bizottsági munkatársak, a kutatószolgálatok és a külső szakértők között: egyeztetett információszolgáltatás a jogalkotás szolgálatában,
  - Külső szerződések, nemzetközi hálózatokba kapcsolódás: megoldás a kis létszámú kutatószolgálatok számára,
  - Lengyel példák: a Szejm Könyvtára és Kutatószolgálat, a Szenátus Kutatószolgálat.
- Előzetes felkérést a felhasználói vélemények visszacsatolását, illetve a bizottságokkal való együttműködést taglaló panelekhez kaptam, de végül is bevontak a parlamenti kutatószolgálatok vezetési kérdéseivel foglalkozó beszélgetésbe is.

Szakmai újdonságként a szemináriumon mutatták be az UNDP fejlesztésében létrehozott *AGORA portált*.¹⁷ A portál nyilvános részének fő szolgáltatása a parlamenti fejlesztésekről szóló friss információ, míg a jelszavas felület virtuális eszmecsere kínálatát a regisztrált tagok számára.

Tapasztalatok, észrevételek, következtetések

Mi, a „régiónbeli veteránok” áttekintettük parlamenti kutatószolgálataink múltját és jelenét. A képviselői tájékoztatás e speciális (tevékenységben és/vagy szervezeti alakzatban is megnyilvánuló) műfajának jövőjéről közös álláspont alakult ki: változatlanul szükség van rá.

David Price kongresszusi képviselő, a House of Democracy Partnership vezetője ezt így foglalta össze: „a Frost-Solomon Task Force-ban húsz éve kezdett munkánknak változatlan alapértéke maradt a független törvényhozást szolgáló kutatószolgálat jelentősége. A politizálás úgy is jellemezhető, mint a gondolatok csatája – és a gondolatokat tényekkel kell alátámasztani.”¹⁸

Régióinkban a legmarkánsabb kutatószolgálatot a lengyel Szejm működteti. A közel kilencvenfős stáb hasonló feladatkört lát el, mintha az Országgyűlési Könyvtár (a parlamenti választások előtt megszüntetett) Kutatószolgálatát és az Országgyűlési Főtitkárság Jogi főosztályát ötvöznék, sőt adnának egy csipetnyit bele az Alkotmányügyi bizottságból is. A lengyel kutatók imponáló szellemi és technikai fegyverzettel dolgoznak.

A lengyel kollégákról még tudni érdemes, hogy mint mindenben¹⁹, a parlamenti tájékoztatási rendszer fejlesztését tekintve is megőrizték az újjáépítés, az alapítás történetét: lépésről-lépésre rögzítették az eseményeket, az eredményeket. Akarnak és tudnak emlékezni, és ezért tudnak értékelni nagy és jó vagy hibás lépéseket is.

Hallottunk és megismerhettünk példákat a fent és lent témaköréből, különös tekintettel a politikai támogatottság szempontjaira. Miként működhetnek együtt egyes kutatószolgálatok a parlamenti könyvtárakkal az egészséges rivalizálás alapján (cseh példa), illetve miért is létesítenek, majd szüntetnek

meg kutatószolgálatokat (bolgár és magyar példa). (A korrekt megoldás itthon az lett volna, ha a felhasználói döntés megadatott volna a jelenlegi magyar törvényhozó testületnek arról, hogy szüksége van-e parlamenti kutatószolgálatra. Mert a magyar Képviselői Kutatószolgálat – jól megtérülő hosszú távú befektetésként – már megkezdte a javak visszatermelését.)

És egy zárógondolat: nézzük csak az idei IFLA Parlamenti Könyvtári és Kutatószolgálati Szekciója stockholmi előkonferenciájának²⁰ programját! Megállapítható, hogy a kutatószolgálat gondolata előbb, mint valaha ... másutt, globálisan is. Ennyit a nemzetközi szakmai erőterről. ■

Jegyzetek

¹ Lásd: <http://www.abora-parl.org/node/3>

² Az USA külpolitikai céljainak megvalósítását számos ún. háttérintézmény támogatja. Ilyenek a konferenciát szervező USAID (United States Agency for International Development), az NDI (National Democratic Institute) és a HDP (House of Democratic Partnership). A National Democratic Institute-ot 1983-ban alapították. Fő célja a demokratikus intézmények és a demokrácia gyakorlásának támogatása világszerte. Jelenlegi elnöke Madelaine Albright, az USA korábbi külügyminisztere. (Az intézetről bővebben: <http://www.ndi.org/>)

³ A House of Democratic Partnership az USA kongresszusának alsházához kötődik, a Frost-Solomon Task Force sikerei nyomán hozták létre 2005-ben. A fejlődő demokratikus államok parlamenti támogatásán keresztül szolgálja a nemzeti demokratikus intézményrendszerek erősítését. (A szervezetről bővebben: <http://hdac.house.gov/>)

⁴ Részletes bemutatkozás: <http://www.loc.gov/crsinfo/>

⁵ Az USAID az USA gazdasági és kereskedelmi növekedést, globális egészségügyet, demokráciafejlesztést, konfliktusmegelőzést és humanitárius segélynyújtást szolgáló külpolitikájához nyújt segítséget. Az intézmény alapítása a II. világháború után létrehozott Marshall-tervezet köthető. (Részletes ismertetés: http://www.usaid.gov/about_usaid/)

⁶ Lásd: <http://www.usaid.gov/>

⁷ A Varsói Egyetemi Könyvtár (www.buw.uw.edu.pl/en/) történetének fontos eseménye az új épületnek II. János Pál pápa általi felavatása 1999 decemberében. A lengyel társadalom úgy tekint az Egyetemi Könyvtárra, mint nemzeti újjászületésük egyik szimbólumára.

⁸ A demokráciát építő európai országok parlamentjei jóval később értek rá ebbeli felelősségükre. Segítőkétségük élesztgetésében nagy szerepe volt a brüsszeli „gépezetnek” – nem különválasztva itt Európai Bizottságot és Európai Parlamentet –, valamint az Európa Tanácsal közösen működtetett European Centre for Parliamentary and Documentation Researchnek (Parlamenti és Dokumentációs Kutatószolgálat Európai Központja, röviden: ECPDR). *David Blackman* nevét említsük itt meg, aki brit szkepticizmusa ellenére is sokat tett a régióinkbeli parlamentek tájékoztatási rendszereinek színvonalbeli fejlesztéséért.

⁹ Bill Robinson a kilencvenes években az IFLA Parlamenti Könyvtári és Kutatószolgálati Szekciójának elnökeként folytatta a misszióját. Ekkor vonta be régióink parlamenti könyvtárosait a tágabb, a nemzetközi szakmai közösségbe. Bill Robinson ma a CRS nyugdíjasaként a

National Democratic Institute és a House of Democracy Partnership keretében oktatóként szolgálja a parlamentarizmus fejlesztésének ügyét Kelet-Timortól Ghanáig, Pakisztántól Koszovóig.

¹⁰ Magam Francis Mikó példájának köszönhetem, hogy 45 évesen nekiláttam újra tanulni, a külügyi diplomámat akár neki is ajánlhatnám. Ő mutatott rá arra, hogy egy parlamenti könyvtáros számára mennyire fontos legalább egy parlamenti érdekeltségbe tartozó specializáció megszerzése, és aztán az adott területen ismeretségi hálózat kiépítése. Francis Mikó kutatói ismereteit, tanácsait gyakran vették igénybe kongresszusi képviselők, számos delegációt készített fel és kísért el külföldi missziókra. Francis Mikó – akárcsak Bill Robinson – ma is aktív, a fent említett (USA-Kongresszus közeli) szervezetek keretében.

¹¹ A washingtoni kiképzés hivatalos része az angolszász parlamentarizmus elveiről és USA-beli kétkamarás gyakorlatáról szólt. Ennek a parlamenti életnek természetes része a képviselői tájékoztatási szolgáltatás a maga összetettségében: információk az adott parlament mindenkorai, aktuális munkájáról, történeti kutatások a korábbi jogalkotási és egyéb tevékenységéről; könyvtári támogatás a beszédekhez, felszólalásokhoz; kutatások az érvelésekhez, indítványokhoz stb. A tréningek kísérő programjai igen változatosak voltak: meghívások saját lakásban, családi körben tartott vacsorákra – a beszélgetés, a kapcsolatteremtés kedvéért. Tisztességes ellátmányt kapott a CRS minden kelet-európai vendége, ebből bőven telt a saját élelmészünkre. Mégis, ezek a meghívások sokkal többet adtak. Amerikai kollégáink bepilantást engedtek saját belső köreikbe, megismerhettük lakáskultúrájukat, étkezési szokásaikat. Rokonszenvek, tartós baráti kapcsolatok alakultak ki, amelyekben már mi sem féltünk attól, hogy hazatérve mit is szabad majd bevallani ezekről a találkozásokról. És persze, gazdag kínálatot kaptunk kiállításokból, koncertekből. Az egyik élményt hadd idézzem ide, annak okán, hogy a nemrég Budapesten is járt „hermelines hölgyel” hol és hogyan találkozhattunk, Washingtonban, 1991 őszen Amerika felfedezésének ötszáz éves évfordulóját ünnepelték, a National Gallery of Art *Circa 1492* címmel áttekintő kiállítást rendezett a XV. század végének világáról - annak kultúrájáról, műszaki fejlettségéről, lokális világképeiről. Csodálatos volt az időutazás.

¹² Ma már visszavonult képviselő.

¹³ A varsói katolikus ellenzék egyik vezéralakja volt a nyolcvanas években. Szenátusbeli tisztsége után az Európa Tanács magas rangú tisztségviselőjévé választották. E posztján is sokat tett a régió parlamentjeinek fejlődéséért.

¹⁴ Ne feledjük, hogy a NATO légierije a balkáni háború idején, a kilencvenes évek végén(!) bombázta a Délvidéket – olyan sikerrel, hogy az újvidéki és a mostari hidakat is újjá kellett építeni.

¹⁵ Ilyen volt az ideológiailag irányított nemzetközi csere minősége a nemzeti könyvtárak között.

¹⁶ Ezek az országok az USA-külpolitika ún. *demokráciaépítési programjának* jelenlegi részesei, befogadói. Az oktatásban részt vevők körét meghatározza az a szemlélet, hogy „ha Európa nem engedí be az oktatási piacára az amerikai szakembereket, akkor az amerikai National Democratic Institute sem foglalkoztat európai tréner”. Ez azt a különleges helyzetet teremti meg, hogy az új koszovói állam parlamenti tájékoztatási rendszerének kialakításához nem az azonos nyelvet beszélő albán parlamenti könyvtárosok tapasztalatát veszik majd igénybe, hanem az amerikai szakértőkéit.

¹⁷ <http://www.agora-parl.org/>

¹⁸ Kathy Gest *Maturing and Developing Democracies Share Experiences on Parliamentary Research Services* címmel írt a varsói rendezvényről beszámolót. Lásd: <http://hdac.house.gov/pdf/maturing-developing-democracies-share-experiences.pdf>

¹⁹ L. pl. a II. világháborúban porig rombolt Óváros újjáépítését.

²⁰ http://www.riksdagen.se/templates/R_Page_21432.aspx

Jó-fej pár pályázat

A legtöbb sikeres ember mögött áll egy társ, és minden jó társ mellett egy sikeres ember áll. Mi lehet nagyobb siker az életben, mint megtalálni Őt és együtt maradni vele éveken, évtizedeken keresztül? Mit érhet többet, mint évek múltával is, mint látni a csillogást párunk szemében, amikor ránk néz?

A *Három Királyfi, Három Királynő mozgalom* célja, hogy a fiatalok felismerjék, céljaikat egy jófej társ mellett, egy jófej pár tagjaként is elérhetik, sőt úgy érhetik el igazán. A pártalálás, tudjuk, nem könnyű feladat, de még mindig könnyebb, mint jófejnek maradni hosszú-hosszú éveken át. Nem könnyű, de lehetséges, és ami a legfontosabb, megéri. Ám himnünk kell ebben, és tenni is érte. Például azzal, hogy másokat is ráébresztünk, milyen fontos a család, a társ, és ezzel együtt a gyerek, akit szeretnénk, akit felnevelnénk, és akiben mi magunk élünk tovább.

Hogy Te is tehess valamit ezért, kiírtunk egy pályázatot rövidfilmek készítésére, amivel Te is elmondhatod, bemutathatod, mit tartasz fontosnak és miért. Hogy miért érdemes egy jófej párt találni, és miért érdemes kitartani mellette – és hogyan lehetséges ez ma is.

De nem akarjuk megmondani, mit gondolj fontosnak, csak annyit kérünk, készíts egy legfeljebb háromperces rövidfilmet, amiben megmutatod, mi mozgat meg Téged, mi indítja be a barátaidat. Mi jut eszedbe a jó házasságról, a kapcsolatról és a gyerekekről? Mit szeretnél látni magad körül, milyen világot, milyen társat, milyen gyerekeket? *Ne felejtse, nem a film minősége lesz a legfontosabb, hanem az, mit üzen és hogyan!*

Ötletnek néhány téma, de minden olyan témát elfogadunk, amely megfelel a mozgalom céljainak: jófej-pár, a jó párkapcsolat titka, a boldogságkeresés útjai a párkapcsolatban.

Természetesen lehetőségeink szerint díjazuk is az alkotásokat, bár hisszük, a legfőbb, hogy másoknak is elmondhasd, mi az, amit Te látsz magad körül, és amit Te vársz az élettől. A díjazás szerény, inkább jelképes, ám terveink szerint ezen felül a beérkezett alkotások közül mindazokat, amelyek szerintünk segítenek a célok elérésében, nyilvános vetítés keretében mutatjuk majd be az érdeklődő közönségnek.

A pályázat jelíges. Az elkészült kisfilmeket DVD-n, bármilyen elterjedt formátumban lehet küldeni az alábbi címre:

Dr. Kopp Mária

Három Királyfi, Három Királynő Intézet Nonprofit Zrt.
1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.

A film végén a következő mondatot feltüntetése kötelező:

A film a Három Királyfi, Három Királynő Mozgalom által kiírt, a Richter Gedeon Nyrt. által támogatott pályázat felkérésére készült.

A filmek beküldési határideje 2010. október 15. Az eredményhirdetés december közepére várható a beérkező alkotások számától függően. A zsűri tagjai a mozgalom vezetői, illetve az általuk felkért szakemberek.

A pénzjutalmak:

I. díj: 300 000 forint

II. díj: 200 000 forint

III. díj: 100 000 forint

De nem akarjuk elfelejteni azokat sem, akiknek nincs lehetőségük filmet készíteni, pedig van, amit megmutatnának, elmondanának nekünk, a kortársainknak, a világnak. Őket arra kérjük, írjanak egy rövid, legfeljebb féloldalas *szinopszist* egy pár perces rövidfilmhez, amelyet egy előzetes válogatás után elhelyezünk a honlapunkon, és a legjobbakat, ha tudjuk, segítünk megvalósítani. Hiszen az ötlet, az üzenet, a mondanivaló a legfontosabb.

A szinopsziseket Keresztes Juliannának címezve küldjétek el e-mailben (info@haromkiralyfi.hu) vagy postai úton (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a).